

OKVIR ZA IMPLEMENTACIJU REGIONALNE STRATEGIJE
SJEVEROISTOČNE EKONOMSKE REGIJE **2006 - 2007**

PREGLED

UVOD

Regionalne razvojne strategije za 5 bosansko-hercegovačkih ekonomskih regija pripremljene su tokom 2004. godine, uz tehničku podršku koju je pružio EURED projekat.

Jedan od ciljeva bilo je stvaranje strukturiranog regionalnog partnerstva koje bi bilo dovoljno snažno da podrži regionalne razvojne agencije, RRA, u identifikaciji potreba i izazova u regionalnom razvoju, kao i najboljih projekata pomoću kojih bi se ove potrebe zadovoljile. U skladu sa pristupom odozdo prema gore, temeljni principi primjenjeni tokom procesa izgradnje Strategije bili su partnerstvo, zajedničko vlasništvo i učešće, kao i transparentnost.

Ključni akteri uključeni u pripremu regionalnih razvojnih strategija u toku 2004. i 2006. godine bili su:

- Regionalne razvojne agencije (RRA), koje su djelovale kao krovna organizacija za postojeće razvojne inicijative u regiji, posebno za svoje partnerske organizacije;
- Regionalne partnerske grupe (PG), koje su djelovale kao skup regionalnog partnerstva i glavno savjetodavno tijelo po pitanju regionalne ekonomske strategije, a u čijem sastavu su (lokalne) javne vlasti, poslovna i druga udruženja, te nevladina tijela (javno-privatno partnerstvo);
- Regionalne sektorske radne grupe (SRG), formirane od strane udruženja/institucija koje su članovi partnerske grupe (PG), a na osnovu njihovih specifičnih interesa u pogledu razvoja, uključujući predstavnike na tehničkom nivou.

Metodologija korištena u pripremi novih regionalnih lista projekata zasnovana je na onoj koja je primijenjena kod izrade prvobitnih regionalnih razvojnih strategija iz 2004. godine, te je u manjoj mjeri prilagođena shodno naučenim lekcijama.

Proces razvoja novih regionalnih operativnih okvira za 2006-2007. godinu obuhvatio je četiri faze:

- 1) Pripremnu fazu
- 2) Prikupljanje ulaznih podataka za prioritizaciju projekata i programiranje
- 3) Prioritizaciju projekata i programiranje i
- 4) Prezentaciju i odobrenje ažuriranog operativnog dijela strategije.

Izrada nove liste projekata bila je zasnovana na:

- informacijama koje su se nalazile u izvještajima o implementaciji strategije;
- podacima koje su obezbijedili promotori/podnositelji projekata u obliku kratkog opisa projekta (project fiche);
- kriterijima za selekciju o kojima je postignut dogovor sa regionalnim nosiocima aktivnosti;
- određivanju ograničenog broja projekata koji su identificirani kao spremni i izvedivi za implementaciju (u pogledu ljudskih potencijala, te tehničkih i finansijskih doprinosa/inputa i sredstava) u okviru 5 određenih sektora djelovanja.

Sam proces, koji je trajao šest mjeseci, provele su RRA, u bliskoj saradnji sa regionalnim akterima. Organizovana su dva sastanka regionalne partnerske grupe kako bi se obezbijedili neophodni ulazni podaci i odobrili rezultati.

Pet SRG je osnovano za pet prioriternih sektora:

- Infrastrukturu
- Ekonomiju
- Kadrove/ljudske potencijale
- Turizam
- Ruralni razvoj

U procesu sastavljanja nove liste projekata uzeti su u obzir ulazni podaci koji su primljeni od regionalnih aktera, lista prijašnjih projekata uključenih u strategiju, izvještaj o statusu implementacije projekta i novi kratki opisi projekata/project fiche. Konačni rezultat bila je lista projekata za koje postoji najveća mogućnost izvođenja za svaki sektor, a gdje bi implementacija mogla biti pokrenuta do kraja 2007. godine.

Operativni dio strategije je iznova elaboriran kroz opise 5 sektora intervencije te odgovarajući popis projekata. Novi operativni plan implementacije predstavljen je regionalnim učesnicima tokom drugog sastanka Partnerske grupe (PG), koja je nezvanično usvojila ažurirani operativni dio strategije, ili Okvir implementacije regionalne strategije 2006 - 2007. godina.

Razvojna vizija sjeveroistočne BiH:

Dinamična ekonomska regija u kojoj se, putem održivog razvoja i podrške procesu integracije BiH u EU stvaraju bolji uslovi za život i rad svih građana u svim strukturama zajednice.

Strateški ciljevi

1. OBNOVA EKONOMIJE
SJEVEROISTOČNE BiH TE
POVEĆANJE INOVATIVNOG
POTENCIJALA REGIJE

2. USAVRŠAVANJE VJEŠTINA,
POBOLJŠANJE
KONKURENTNOSTI I
POKRETLJIVOSTI LJUDSKIH
POTENCIJALA, RAZVIJANJE
TRŽIŠTA RADA I BORBA PROTIV
ISKLUČENOSTI IZ DRUŠTVA

3. POBOLJŠANJE
KVALITETA ŽIVOTA I
STVARANJE
ATRAKTIVNOG
OKRUŽENJA
ZAJEDNICE

Prioritetni ciljevi

1.1 Povećanje konkurentnosti industrije i sektora MSP

1.2 Poboljšanje poslovnog okruženja

1.3 Povećanje inovativnog potencijala regije

1.4 Razvijanje specifičnih vrsta turizma

1.5 Razvijanje ruralne ekonomije

1.6 Poboljšanje i razvijanje saobraćajne i komunalne infrastrukture, te osiguranje zaštite okoliša

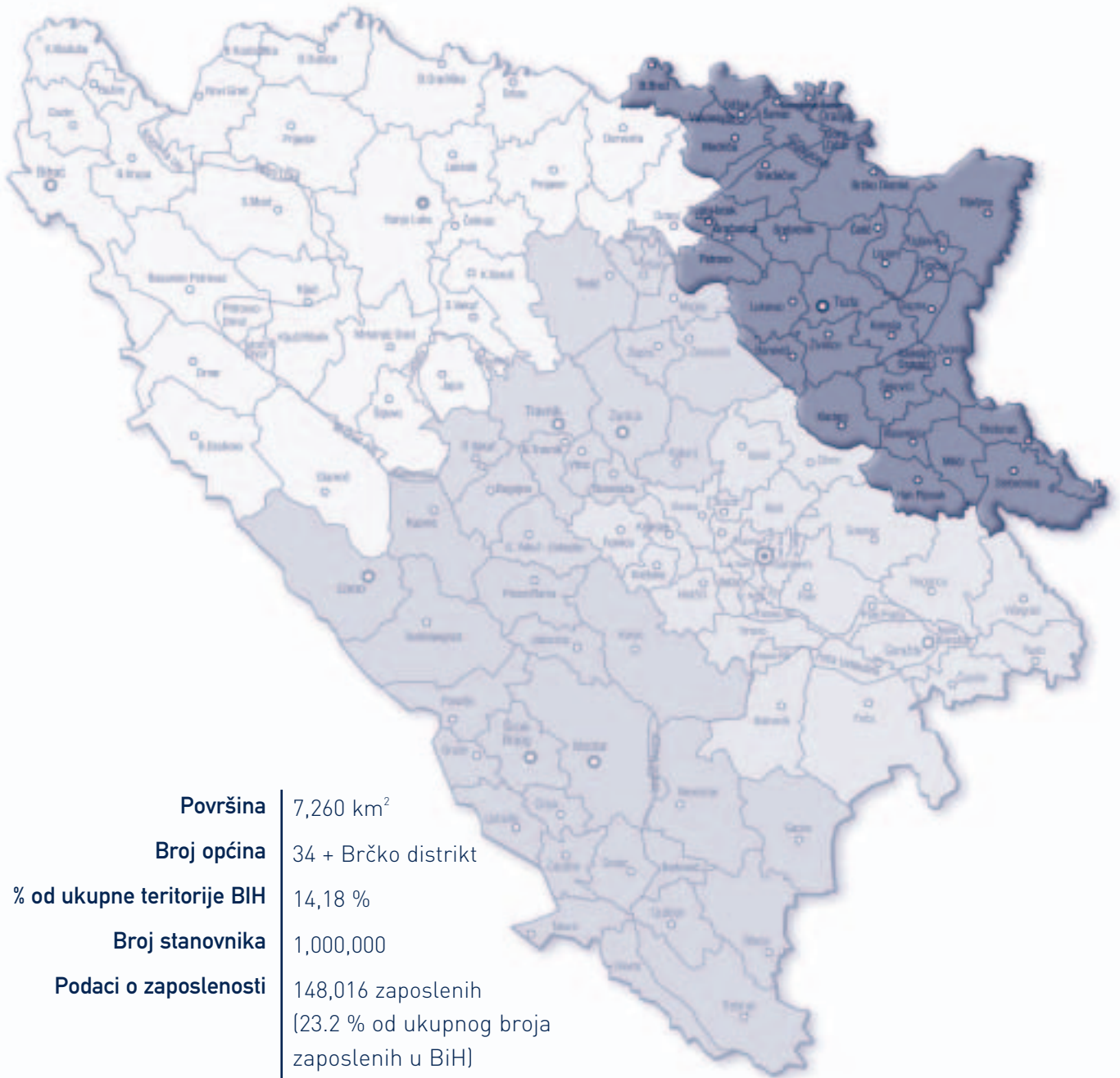
2.1 Razvoj ljudskih potencijala

2.2 Promocija uključenosti u društvo

3.1 Unapređivanje socijalne infrastrukture i kvaliteta socijalnih službi

3.2 Obnova gradova i sela, zaštita i očuvanje kulturnog naslijeđa

SJEVEROISTOČNA EKONOMSKA REGIJA

Površina	7,260 km ²
Broj općina	34 + Brčko distrikt
% od ukupne teritorije BiH	14,18 %
Broj stanovnika	1,000,000
Podaci o zaposlenosti	148,016 zaposlenih (23.2 % od ukupnog broja zaposlenih u BiH) Stopa nezaposlenosti je 54.1%
Ključni industrijski sektori	poljoprivreda prehrambena industrija teška i prerađivačka industrija i proizvodnja energije šumarstvo i drveno-prerađivačka industrija turizam

SEKTOR 1: EKONOMIJA - PODUZETNIŠTVO

Ekonomija regije Sjeveroistok suočava se sa teškoćama tranzicije na tržišnu ekonomiju. To su, npr., činjenica da proces prihvatanja međunarodnih i standarda EU u većini MSP teče sporo; nerazvijena poslovna infrastruktura i koordinacija postojećih institucija za podršku MSP; nedostatak klasterizacije kako na horizontalnom, tako i na vertikalnom nivou; nedostatak razvijene poduzetničke svijesti u nekim dijelovima regije; nepovoljni izvori kredita i finansijskih sredstava za MSP; prisutnost zastarjelih tehnologija u većini postojećih MSP, nepostojanje nadležnih tijela za certifikaciju kvaliteta kontrole roba i usluga, nezadovoljavajući kvalitet, dizajn i ambalaža proizvoda u većini poduzeća, itd.

SWOT analiza sektora pokazuje da se daljnji ekonomski razvoj regije može zasnivati na sljedećim povoljnim faktorima: dostupnost radne snage po konkurentnim cijenama, geografski položaj koji je pogodan za trgovinu proizvodima/uslugama, pristup širokom spektru kvalitetnih prirodnih bogatstava, visoki nivo poduzetničke tradicije u nekim dijelovima regije, pojedini kapaciteti velikih restrukturiranih industrija (uglavnom hemijske) sa unutrašnjim /vanjskim tržištem, postojeća mreža NVO i drugih institucija koje nude stručnu obuku/savjetodavne usluge za MSP,

Univerzitet i ostale obrazovne/naučno-istraživačke institucije, prisustvo mikrokreditnih organizacija i banaka, lokalni programi ekonomskog razvoja koji stimuliraju formiranje javno-privatnog partnerstva u većem dijelu regije.

Ključne potrebe ovog sektora, a koje su prepoznate u toku sastanaka sektoralne radne grupe, su: pružati podršku postojećim MSP i domaćoj proizvodnji, te promovirati iste, promovirati i uvoditi nove tehnologije u postojeća i nova MSP, promovirati Regiju i privući domaće i međunarodne investitore, usavršavati nove ideje u kontaktu sa međunarodnim MSP, kao i nove programe, implementirati mehanizme za klasterizaciju MSP-a, razviti svijest i primijeniti standarde EU i druge standarde u MSP, razviti i proširiti tržišta za izvoz, uspostaviti saradnju i koordinaciju u sektoru MSP.

Ključni izazovi za sektor su: konkurencija iz susjednih zemalja i drugih ekonomija u razvoju, otežan i skup pristup novim tehnologijama, nizak nivo mogućnosti za proces privatizacije, prepreke u zaštiti domaće proizvodnje, nedostatak povoljnih finansijskih sredstava, međunarodni dug i zabrinjavajući nedostatak likvidnosti kompanija, nepostojanje vještina menadžmenta u većini MSP, neujednačen razvoj regije, itd.

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
1.1. Strateško jačanje i umrežavanje zona za razvoj poduzetništva u regiji	Jačanje postojećih poslovnih inkubatora i razvoj zona poduzetništva u 11 općina BiH	10 općina SI BiH, Brčko Distrikt	590.000	24
1.2. Beyler klaster grupa Mogućnosti za izvoz namještaja za opremanje hotela i odmarališta u Hrvatskoj u okviru programa udruženja poduzetnika i vlasnika MSP-proizvođača namještaja	Uspostavljanje među-regionalnog Klastera malih i srednjih preduzeća (MSP) koja proizvode namještaj, čiji je fokus izvoz njihovih proizvoda sektoru turizma u Hrvatskoj s ciljem da se prevaziđu ograničene sposobnosti za izvoz svakog pojedinog člana	11 općina iz 3 kantona FBiH koje pripadaju u 3 regije (SI, CE BiH i Hercegovina) i USK	336.010	12
1.3. Info Centar za MSP u Privrednoj komori Bijeljine	Osnivanje podregionalnog Centra, dijela infrastrukture za podršku biznisu, koji će pružati informacije i edukaciju za MSP u SI BiH	12 opština regije SI BiH	285.000	12
1.4. Centar za uvođenje ISO standarda i CE sertifikata, za SI BiH	Osnivanje regionalnog Centra u kojem će se pružati informacije, edukacija i usluge tehničke pomoći (TA) u oblasti standardizacije i CE označavanja za menadžere poduzeća	Regija SI BiH	293.375	18

SEKTOR 1: EKONOMIJA - PODUZETNIŠTVO

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
1.5. Uspostavljanje i jačanje regionalnog udruženja inovatora	Uspostavljanje regionalnog udruženja na osnovu dobre prakse Udruženja Kantona Tuzla i pružanje sistematske podrške inovatorima, naročito mladim inovatorima	18 opština: SI, CE BiH i Brčko distrikt	135.000	10
1.6. JOB Centar za razvoj biznisa - kapacitet NERDA-e	Jedan od pet centara za podršku MSP u Odžaku, Modriči, Vukosavlju i Šamcu.	Općine Bosanski Brod, Odžak, Modriča, Vukosavlje i Šamac	200.000	48
1.7. Projektni pristup integriranom sistemu kvalitete u MSP-ima	Uvođenje integriranog sistema kvalitete u MSP u SI BiH u skladu sa međunarodnim i standardima EU	Regija SI BiH	200.000	12
1.8. Formiranje Centra za poslovne usluge za MSP u Orašju (za područje Posavine)	Jedan od pet centara za podršku biznisu za MSP iz bosanske Posavine	Orašje i općine bosanske Posavine	50.000	6
1.9. Industrijska slobodna zona	Izgradnja industrijske zone (500.000 m ²) i obezbjeđenje osnovnom infrastrukturom kako bi se podržao razvoj metalne i drvno-prerađivačke industrije i njihova klasterizacija	Općina Gradačac i susjedne općine	399.000	12
1.10. Program za strane investitore - partnerstvo sa LESP-net	Osnivanje Agencije za promociju direktnih stranih investicija (FDI) u saradnji sa LESP net-om, s ciljem privlačenja stranih investicija u SI BiH	Regija SI BiH	561.107	12
1.11. Analiza načina korištenja koridora 5C za ekonomski razvoj Posavine	Identificiranje najboljih načina za korištenje koridora 5C koji prolazi kroz Posavinu, s ciljem razvoja MSP-a i privlačenja stranih direktnih investicija (FDI)	Vukosavlje i općine Posavine	134.950	-
1.12. Podrška razvoju infrastrukturnih kapaciteta: RPC Tuzla - Inkubator Lipnica	Unapređivanje postojeće i izgradnja nove industrijske infrastrukture u Inkubatoru Lipnica	Općina Tuzla i susjedne općine (budući da će MSP u tim općinama biti korisnici Inkubatora)	400.000	18
1.13. Izgradnja zaliha robe i duty-free zone Domaljevac-Šamac	Osnivanje slobodne zone i njeno opremanje osnovnom infrastrukturom	Općina Domaljevac, Bosanski Šamac, Slavonski Šamac i susjedne općine	1,500.000	10

SEKTOR 1: EKONOMIJA - PODUZETNIŠTVO

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
1.14. Podrška promociji i razvoju inovacija	Pružanje podrške realizaciji poslovnih inicijativa koje nude inovatori, zaštita inovacija, doprinos osnivanju Udruženja inovatora SE BiH	BD BiH, inovatori iz cijele SI BiH	80.000	24
1.15. Nastavak opremanja zona poduzetništva B1, B2 Orašje i povezivanje njihovog poslovanja sa zonama iz okruženja	Nabavka osnovne infrastrukture za industrijske zone Orašje i njihovo umrežavanje, kao dijela Projektne ideje o industrijskim zonama u općinama i BD u BiH	Orašje, MSP iz čitave SI BiH	1,000.000	6
1.16. Studija izvedivosti: Priprema i stvaranje infrastrukturnih preduslova za poslovno-poduzetničke zone na području općine	Priprema studije s ciljem utvrđivanja ključnih elemenata koji su potrebni da bi se procijenili preduslovi za korištenje lokacije u svrhu uspostavljanja poslovnih zona te procjena da li će to vrijediti uloženog truda.	Općina Tuzla i susjedne općine (budući da će MSP iz tih općina također biti korisnici zona)	450.000	18
1.17. Studija: priprema projektnog zadatka za utvrđivanje veličine i kvaliteta naslaga kvarcnog pijeska, krečnjaka i ukrasnog kamena	Procjena količine (trenutno procijenjene na 1,000.000 m ³) i kvaliteta kvarcnog pijeska, krečnjaka i ukrasnog kamena za mogući razvoj dopunskih industrija u bosanskoj Posavini	Općina Vukosavlje i susjedne općine bosanske Posavine	250.000	12
1.18. Osnivanje i razvoj regionalnih i lokalnih poslovnih udruženja	Uspostavljanje podregionalnih udruženja MSP-a sa bazom podataka o svim MSP u 5 općina	5 općina iz regije SI BiH	45.000	3
1.19. Poslovni inkubator Brod	Osnivanje poslovnog inkubatora za novoosnovana preduzeća iz opština B. Brod i Vukosavlje	Opštine Bosanski Brod i Vukosavlje	250.000	72

SEKTOR 2: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA - ZAPOŠLJAVANJE

U regiji SI BiH postoji široki izbor sudionika u ovom sektoru: visokokvalificirani mladi ljudi, obrazovne institucije (uključujući Univerzitet, fakultete, različite sektore srednjih škola), lokalne razvojne agencije, nevladine agencije, lokalni pružaoci usluga i ostale institucije, međunarodne organizacije koje podržavaju razvoj ljudskih potencijala, povratak s održivim zaposlenjem, te ugrožene grupe.

Pa ipak, postoje i faktori koji nisu tako povoljni, kao što su činjenica da mladi stručni ljudi napuštaju zemlju, te prisutni nizak nivo tehničke i ostale opreme u većini obrazovnih institucija, razlike u mišljenjima u pogledu potreba na tržištu rada, najviši nivo nezaposlenosti u BiH, strah starijih generacija od korištenja novih tehnologija i metoda, zakonski okvir za zapošljavanje koji nije definiran na odgovarajući način, nizak nivo upravljačkih kapaciteta u svim sektorima, nedovoljno razvijena svijest i sporo prilagođavanje građana i procesa poslovanja u pogledu novih mehanizama zapošljavanja, postojeći finansijski sistem u obrazovanju, jak politički uticaj u javnom školstvu.

Ključne potrebe koje su identificirane za ovaj sektor su: stalno istraživanje i analiza tržišta rada, obuka u oblasti poduzetništva, izgradnja i modernizacija obrazovne

infrastrukture, razvoj kapaciteta i pružanje uslova za transfer novih tehnologija i znanja putem angažiranja visokokvalificiranog osoblja koje posjeduje najbolje iskustvo (stečeno u inostranstvu), upotreba inovacijskih kadrovskih potencijala iz regije s ciljem transfera znanja kroz različite institucije (poslovni inkubatori, centri za tehnološki menadžment, industrijske zone, centri za stručnu obuku, itd.), zakonska i finansijska podrška za realizaciju programa i projekata.

Ključni izazovi za ovaj sektor su da se riješi problem nepostojanja institucija i nedostatka sposobnih kadrova za reformu tržišta rada, manjak kreativnosti, nedostatak novootvorenih radnih mjesta, nepostojanje radnih kvalifikacija i mobilnosti, visoke naknade za registraciju poduzeća s jednom osobom, zapošljavanje i stvaranje perspektive za ugrožene grupe, usavršavanje kompetentne i kvalificirane radne snage koja će odgovoriti potrebama tržišta rada, prevencija odlaska omladine i visokokvalificiranih mladih ljudi, jednakost u pristupu za mlade ženske kadrove u pogledu pozicija u menadžerskim strukturama kako bi se uskladili sa svjetskim standardima, stimuliranje samozapošljavanja kojem prethodi edukacija s ciljem obezbjeđenja samoodrživosti.

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
2.1. Centri za prekvalifikaciju osoba s invaliditetom	Osnivanje, u skladu sa studijom izvedivosti, 5 centara koji će podržati unapređivanje konkurentnosti osoba s invaliditetom na tržištu rada na način što će se izvršiti prekvalifikacija istih	Regija SI BiH	600.000	30
2.2. Osnivanje Instituta za zavarivanje u Tuzli	Institut će pružiti stručnu obuku iz oblasti zavarivanja za zaposlene i nezaposlene (varioce i inženjere) u skladu sa međunarodnim standardima te u saradnji sa Institutom za zavarivanje SLM iz Magdeburga, Njemačka.	BiH (Kanton Tuzla u početku)	350.000	6
2.3. Podrška MSP putem transfera "Know How" i stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja	Obezbjedivanje obrazovnih i savjetodavnih programa za MSP, pomoću kojih će se omogućiti brža implementacija standarda EU u njihovim poslovnim aktivnostima.	Kanton Tuzla i šire	352.000	36
2.4. Posao i povratak	Projekat osigurava edukaciju i promociju poduzetničkog razvoja unutar povratničke populacije.	Dio bosanske Posavine: Brod, Vukosavlje, Modriča, Šamac, Gradačac, Odžak	420.000	18

SEKTOR 2: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA - ZAPOŠLJAVANJE

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
2.5. Smanjenje siromaštva u regiji - jačanje nezavisnosti osoba s invaliditetom	Projektom će se osigurati edukacija iz oblasti poslovanja za osobe invaliditetom tokom prve godine, te finansijska podrška za one koji budu najuspješniji.	Regija SI BiH	200.000	24
2.6. Osnivanje regionalne mreže centara za praćenje i koordinaciju procesa povratka u sjeveroistočnoj BiH (Grupa za monitoring)	Mreža centara pružit će podršku povratnicima na način što će im osigurati informacije i edukaciju iz oblasti poduzetništva (osnivanje vlastitih poduzeća, poljoprivreda i zapošljavanje).	Opštine: Bijeljina, Lopare, Živinice, Ugljevik, Tuzla, Lukavac	177.736	15
2.7. Razvoj ICT infrastrukture - Regionalni Centar za obuku o upotrebi kompjutera na osnovu ECDL standa u Zvorniku i 3 odjela za obuku u Vlasenici, Šekovićima i Milićima	Osnivanje modernog ICT obrazovnog centra koji će podržati reformu tržišta rada kroz edukaciju nezaposlenih u oblasti korištenja informacionih tehnologija (IT) u skladu sa evropskim standardima.	Opštine: Zvornik, Šekovići, Vlasenica, Milići	170.000	12
2.8. Proizvodi ručne izrade iz BOSFAM-a	Zapošljavanje 20-25 žena koje će kreirati i izrađivati tradicionalne rukotvorine.	Opštine: Srebrenica, Bratunac, Milići, Tuzla	21.150	3
2.9. Stvaranje jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom	Organiziranje kampanja za zagovaranje i javnu svijest u saradnji sa NVO sektorom, s ciljem da se ubrza usvajanje Zakona o zapošljavanju osoba s invaliditetom, čime bi se u znatnoj mjeri poboljšao njihov status.	Regija SI BiH	195.583	24
2.10. Regionalni centar za profesionalnu rehabilitaciju djece sa specijalnim potrebama, Bijeljina	Izgradnja Centra koji će, po principu internata, tj. škola s učeničkim domom, pružati profesionalne usluge za djecu s invaliditetom, uključujući njihovu resocijalizaciju, rehabilitaciju i obrazovanje u struci	Opštine: Bijeljina, Lopare, Ugljevik, Zvornik BD BiH	800.000	24
2.11. Prekvalifikacija i obuka radne snage u sektoru industrije i građevinarstva	Prekvalifikacija ugroženih grupa nezaposlenih osoba (povratnici, ratni vojni veterani s invaliditetom, civilni invalidi, porodice koje nemaju niti barem jednog uposlenog člana,...) u saradnji sa Biroom za zapošljavanje RS.	Opštine: Milići, Vlasenica, Zvornik	150.000	12
2.12. Izgradnja kapaciteta ljudskih resursa u školama za aktivno učešće u razvoju lokalnih zajednica	Pružanje tehničke pomoći u stvaranju i razvoju otvorenih i interaktivnih škola u regiji, kroz seriju obuka i razvojnih timova.	Općina Tuzla, regija SI BiH	480.000	30
2.13. Poboljšanje vještina iz oblasti informatike u osnovnim školama podregije Posavina	Opremanje osnovnih škola za IT i obuku za nastavnike informatike i učenike, s ciljem da se pojača njihovo učešće u ekonomskom razvoju podregije.	Podregija Posavina	300.000	12
2.14. Razvoj poduzetničke kulture kod mladih	Organiziranje obuke orijentirane ka biznisu, a namijenjene mladima, te osnivanje centara poduzetništva za mlade.	BD BiH, regija SI BiH	60.000	24

SEKTOR 3: REGIONALNA RAZVOJNA INFRASTRUKTURA

Razvoj regionalne infrastrukture je međusobno povezan sa drugim sektorima (ekonomija, poljoprivreda, turizam) i obično predstavlja preduslov za implementaciju projekata u oblasti regionalne razvojne infrastrukture. U ovom sektoru postoje pogodni uslovi za poboljšanje cjelokupnog geostrateškog položaja, a posjeduje i osnovnu regionalnu infrastrukturu (putem cesta, željeznice, zračnog saobraćaja i luke Brčko), kao i potencijalno bliske veze za transevropskom mrežom cesta i željeznica.

Međutim, još preostaju brojne prepreke boljem korištenju ovog sektora kao sredstva za integraciju ekonomije regije: loš tehnički kvalitet cesta, reducirani i zastarjeli kapaciteti sistema željeznica, nizak nivo

fizičkog planiranja i kontrole, te slaba funkcionalna povezanost sa međunarodnim transportnim vezama. Ključne potrebe ovog sektora su: izgradnja regionalnih deponija za čvrsti otpad, obnova cesta, povećanje nivoa svijesti i bolje korištenje potencijalnih saobraćajnih veza sa međunarodnim mrežama, te izgradnja gasovoda (u srednjeročnom i dugoročnom periodu).

Ključni izazovi za ovaj sektor su: realistično postavljanje ciljeva u skladu sa finansijskim sredstvima, bolja iskorištenost željeznica u regiji, promocija aerodroma u Tuzli kao alternative Sarajevu, Banja Luci, Zagrebu i Beogradu, razvoj kargo usluga - usluga prenosa tereta preko aerodroma u Tuzli, te iskorištavanje prilika koje se ukazuju prolaskom koridora 5C kroz regiju.

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
3.1. Studija izvodljivosti za izgradnju regionalne deponije za otpad za opštine: Milići, Srebrenica, Bratunac i Vlasenica	Identifikacija najpovoljnije lokacije za deponiju čvrstog otpada i rješenja za upravljanje čvrstim otpadom u ovom području u dugoročnom periodu.	Vlasenica, Milići, Srebrenica, Bratunac	88.910	12
3.2. Upravljanje čvrstim otpadom	Izgradnja subregionalne deponije otpada u Bijeljini i 3 stanice za transfer i recikliranje u Čeliću, Teočaku i Loparama.	Bijeljina, Ugljevik, Lopare, Čelić, Teočak	16,000.000	24
3.3. Izgradnja brze ceste "Tuzla - rijeka Sava"	Izgradnja 69 km autoputa koji će povezivati SI regiju sa evropskom međudržavnom mrežom autoputeva, na osnovu postojeće studije izvedivosti.	Regija SI BiH	800,000.000	60
3.4. Studija izvodljivosti za dugoročno snabdijevanje vodom Tuzle, Lukavca i Živinica	Studijom će se utvrditi uslovi za dugoročno planiranje snabdijevanja vodom ovih općina, što je inače jedan od ključnih problema za 400.000 građana.	Opštine Tuzla, Lukavac, Živinice	200.000	10
3.5. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda s izgradnjom kolektora (I faza)	Omogućavanje zaštite okoliša i zdravlja za 100,000 građana. Oko 15,000 kuća i zgrada bit će spojeno na kolektor koji će biti izgrađen u okviru projekta.	Opštine Tuzla, Lukavac, Živinice	20,000.000	18

SEKTOR 3: REGIONALNA RAZVOJNA INFRASTRUKTURA

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
3.6. Izgradnja regionalne deponije za otpad u SI BiH	Studija izvedivosti i izgradnja regionalne deponije za čvrsti otpad	Općine regije SI BiH	-	12
3.7. Razminiravanje u industrijskim zonama	Razminiravanje industrijskih područja u 3 općine kao mjere za zaštitu civila, te da bi se omogućilo da se područja koja posjeduju infrastrukturu koriste za razvoj ekonomije.	Općine Gračanica, Doboj-Istok, Petrovo	800.000	-
3.8. Regulacija riječnog korita Križevice	Uređenje i regulacija riječnog korita Križevice kroz Bratunac i Dugo polje, kao mjere zaštite ljudi, njihove imovine, infrastukture i poljoprivrednog zemljišta od šteta koje bi bile nanesene poplavom.	Opštine Bratunac i Srebrenica	2,000.000	12
3.9. Međunarodni aerodrom Tuzla i industrijska (poslovna) zona	Modernizacija Međunarodnog aerodroma u Tuzli i izgradnja poslovne zone unutar istog. I aerodrom i zona će se koristiti za podsticaj ekonomskom razvoju cjelokupne regije.	Regija SI BiH	20,000.000	-
3.10. Proširenje i izgradnja dijela glavne ceste M-4 na dijelu Bolnica Kreka- petlja "Šićki brod"	Izgradnja 4 saobraćajne trake na zapadnom ulazu u Tuzlu, čime će se smanjiti preopterećenje u saobraćaju te zagušenje na glavnom putu M-4. Projekat će ubrzati povezanost unutar same regije, između istočnog i zapadnog dijela SI BiH, kao i sa drugim regijama i susjednim državama.	Zapadni ulaz u Tuzlu, regija SI BiH	15,000.000	12
3.11. Rekonstrukcija dijela glavne ceste Vlasenica - Kladanj	Rekonstrukcija 30 km glavne ceste M-19, između Vlasenice i Kladnja, čime će se omogućiti bolja i brža povezanost između 6 općina iz SI BiH i ostalog dijela regije te sa drugim područjima sjeverne BiH.	Opštine Vlasenica i Kladanj	2,700.000	3
3.12. Izgradnja dijela glavne ceste M-4 na dionici Ši Selo - Slavinovići	Izgradnja 1,5 km 4 saobraćajne trake na istočnom ulazu u Tuzlu, čime će se smanjiti preopterećenje u saobraćaju i zagušenje na glavnoj cesti M-4. Projektom će se ubrzati povezanost istočnog dijela SI BiH unutar same regije sa ostalim dijelovima, kao i sa drugim regijama i susjednim državama.	Istočni ulaz u Tuzlu, regija SI BiH	3,000.000	12

SEKTOR 4: TURIZAM

Turizam predstavlja perspektivan sektor u pogledu regionalnog razvoja u SI BiH, budući da ova regija posjeduje veoma dobre preduslove za razvoj unosnih turističkih aktivnosti: prirodna bogatstva (rijeke, jezera, termalnu i zdravu vodu, lovna područja koja obiluju pticama za lov i lovnom divljači,...), bogato historijsko i kulturno nasljeđe, geografski položaj velikih gradova u regiji, tradicionalnu gostoljubivost ljudi koji ovdje žive, postojeće turističke agencije, postojeću turističku infrastrukturu - hotele, odmarališta...te poznate turističke proizvode i usluge u nekim područjima regije, multietnički karakter regije i različite običaje.

Međutim, sektoru turizma u SI BiH nedostaje partnerstvo i promocija tržišta, a prisutna je i slaba zastupljenost cestovnih veza između turističkih centara, te nizak nivo usluga podrške, nedostatak obrazovanih turističkih radnika, nedovoljno razvijena svijest građana o okolišu i turizmu, nizak nivo promocije domaćeg turizma, nepostojanje implementacije standarda, te zastarjela turistička infrastruktura u nekim oblastima regije.

Potrebe ovog sektora su: izraditi strategiju razvoja turizma, upotpuniti turističku ponudu kroz definiranje turističkih proizvoda pomoću kojih će regija postati prepoznatljiva, poboljšati aktivnosti turističkog marketinga (posebice promotivne), unijeti više kulturnih događanja i natjecanja turističkih organizacija na regionalnom/državnom nivou, poboljšati kvalitet turističkih usluga, pripremiti smjernice za stručnu obuku turističkih vodiča, izraditi turistički vodič i turistički prospekt za regiju SI, osnovati opštinske turističke agencije, postaviti turističku signalizaciju u područjima regije SI, investirati u podizanje nivoa svijesti građana o dobrobiti koju može donijeti turizam,

identificirati turističke potrebe djece/omladine i njihovo uključivanje u razvoj turizma i zaštitu okoliša, dati podršku idejama za samozapošljavanje u sektoru turizma, te uređenje i unapređivanje postojeće/razvoj nove infrastrukture i turističkih destinacija, uklanjanje mina s turističkih lokacija, poboljšanje smještajnih i hotelskih kapaciteta, izgradnja infrastrukture potrebne za korištenje termalno-mineralnih izvora vode (u Zvorniku/Vitinički, Srebrenici/Guber i drugim opštinama), uređenje riječnih i jezerskih obala (Modrac,...), čišćenje divljih deponija čvrstog otpada, izgradnja regionalne deponije za čvrsti otpad, zaštita prirodnog/kulturnog nasljeđa.

Izazovi u ovom sektoru su: iskoristiti geografski položaj regije za razvoj tranzitnog turizma i investicije, definirati turističke brendove na nekim lokacijama, pojačati saradnju sa susjednim državnim/regionalnim tržištima turizma; završiti tranziciju vlasništva (privatizaciju) nad turističkim kapacitetima, ujednačiti razvoj sektora širom regije npr. lov i robolov (naročito, otkriće Posavine kao atrakcije), zimski, ljetni, zdravi (ljevakovita kupališta), turizam u netaknutoj prirodi i divljini, avanturistički sportovi, planinarenje, poslovni, kulturni, memorijalni etno, receptivni, eko-turizam; povećati prodaju domaćih turističkih proizvoda i usluga u uslovima jake konkurencije iz susjednih zemalja/regija BiH; pojačati promociju turizma na regionalnom/državnom/širem (strano tržište) nivou; pristupiti donatorskoj pomoći za sektor turizma; povećati nivo poduzetništva u turizmu kako bi se pokrenulo još MSP-a; educirati ruralno stanovništvo iz oblasti razvoja turizma; stvoriti turističku ponudu koja se zasniva na multietničkim sadržajima kao načinu osnaživanja procesa pomirenja, razvoj turističkih projekata koji prelaze općinske i entitetske granice.

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
4.1. Strategija razvoja turizma za SI BiH	Izrada Strategije s fokusom na izgradnju infrastrukture i korištenje koncesija	Regija SI BiH	200.000	12
4.2. Studija utvrđivanja kvaliteta, stabilnosti i mogućnosti za eksploataciju oligomineralne hipertermalne vode u banji Dvorovi	Procjena i definicija mogućnosti za flaširanje vode i uključivanje iste u turističku ponudu banje Dvorovi	Bijeljina i susjedne opštine	58.500	10
4.3 “3J“ - Journey, Junction, Job (Putovanje, povezivanje, posao)	Osnivanje Centra za edukaciju, certifikaciju turističkih vodiča, te razmjenu turističkih informacija među akterima u tom sektoru	34 opštine regije SI	326.624	15
4.4. Revitalizacija lovnih i ribolovnih resursa u bosanskoj Posavini	Kreiranje i promocija turističkog proizvoda “Posavina - raj za lov i ribolov” i uređenje sedam destinacija	9 opština bosanske Posavine	570.000	12

SEKTOR 4: TURIZAM

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
4.5. Turistička signalizacija SI BiH	Signalizacija turističkih destinacija s ciljem promocije i bolje pristupačnosti	Regija SI BiH	200.000	12
4.6. Razvoj riječnih i jezerskih sportova: lov, jedrenje i sportski turizam	Uređenje ribolovnih lokacija, riječnih obala i plaža, promocija lova, ribolova, kapaciteta za jedrenje, te turističke ponude u pogledu riječnih i jezerskih sportova na Drini i Perućcu	Opštine Srebrenica (BiH) i Bajina Bašta (Srbija)	416.152	12
4.7. Turistička signalizacija u Posavini	Označavanje turističkih destinacija u Posavini, kao načina za razvoj tranzitnog turizma.	Odžak, Modriča, Domaljevac, Šamac, Orašje, Vukosavlje, Gradačac	100.000	12
4.8. Studija izvedivosti: Ekonomska opravdanost izgradnje rekreativnog centra u toplicama	Identificiranje količine i kvaliteta izvora geotermalne vode i procjena efikasnosti njihovog korištenja s ciljem razvoja rekreativnog/banjskog turizma i lječilišnog turizma u toplicama kao osnove za širu turističku ponudu ove podregije	Općina Domaljevac - Šamac, općine u Posavini	100.000	12
4.9. Studija izvedivosti: Mogućnosti za korištenje izvora termalne i mineralne vode s ciljem razvoja banjsko-rekreativnog turizma	Identificiranje zapremine i kvaliteta mineralnih i termalnih izvora, te procjena strateških pravaca za njihovu eksploataciju u svrhu razvoja rekreacijskog turizma u ljekovitim kupalištima u ovoj regiji	Općina Tuzla, regija SI BiH	100.000	9
4.10. Obnova skijaškog centra "Bukova glava" i rekreativnog centra "Jezero"	Rekonstrukcija ski-lifta, skijaške staze i odmarališnih kapaciteta, te pružanje usluge za preko 11.000 skijaša	Srebrenica, opština Srebrenica, regija SI BiH	316.152	5
4.11. Muzej "Kapije Bosne"	Finalizacija 1. faze rekonstrukcije muzejskih prostorija u samostanu starom preko 120 godina, s ciljem razvoja turizma, a koji će biti otvoren za posjete školskih ekskurzija, kao i za turističke organizacije i naučnike iz BiH i inostranstva	Tolisa u općini Orašje, Kanton Posavina	450.000	12
4.12. Turistička signalizacija	Priprema baze podataka o turističkim potencijalima u ruralnim područjima SI BiH i označavanje ključnih lokalnih turističkih atrakcija	BD BiH, regija SI BiH	60.000	12
4.13. Studija izvedivosti: Mogućnosti za korištenje Panonskog jezera i rezervi slane vode s ciljem razvoja rekreativno-banjskog turizma	Dodatna procjena već odobrenih aktivnosti na otkrivanju turističkih kapaciteta Panonskog jezera, kao preduslova za daljnje investicije	Općina Tuzla, regija SI BiH	150.000	9
4.14. Arheološki park "Kulište"	Otvaranje iskopina na lokaciji Kulište (keltsko-latenska kultura, stanica i "put soli" iz rimskog perioda) i upotreba istih za razvoj arheološkog turizma, pružanje usluga sektoru turizma, školama i NVO iz čitave regije	Općina Šamac, regija SI BiH	400.000	24
4.15. Sport-rekreacija-zdravlje pješačenje: Banja Guber	Rekonstrukcija i uređenje šetališta do izvora u banji Guber, kao dijela ponude banjskog turizma ove podregije	Srebrenica i susjedne opštine.	428.165	4

SEKTOR 4: TURIZAM

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
4.16. Izgradnja odmarališta za djecu u Karanovcu	Izgradnja odmarališta pored izvora rijeke Prenja, s kapacitetom od 50 kreveta, te sportskim i rekreativnim terenima	Općina Petrovo, regija SI BiH	800.000	24
4.17. Rekonstrukcija i opremanje objekata u Čavčinovcu namijenjenih za specifične vrste škola, kampove, seminare i sastanke u prirodi	Rekonstrukcija i opremanje zapuštenih zgrada u svrhu organiziranja ljetnih škola, kampusa, umjetničkih galerija za škole, NVO-e, ekološka udruženja/pokrete i umjetnike	Općina Petrovo, regija SI BiH	350.000	12
4.18. Modernizacija smještajnih kapaciteta za razvoj omladinskog i sportsko-rekreativnog turizma	Obnova objekata i terena u odmaralištu namijenjenom omladinskom turizmu, s ciljem da se pretvori u otvoreni tip turističkih usluga te da podrži razvoj ruralnog turizma	Modriča - Riječani, regija SI BiH	271.100	12
4.19. Razvoj turističkih kapaciteta na termalnim izvorima u Domaljevcu	Izgradnja spa centra, koji se zasniva na korištenju 3 izvora (90°C, dubine preko 1.000m), a u kojem će se ponuditi rehabilitacija u ljekovitom kupalištu, sportsko-rekreativne usluge, te zdrava hrana (proizvedena u staklenicima koji se zagrijavaju termalnom vodom)	Općina Domaljevac, regija SI BiH	5,000.000	12
4.20. Uređenje desne obale rijeke Save	Čišćenje riječnog korita Save, te izgradnja sportsko-rekreativnih i turističkih kapaciteta	Desna obala rijeke Save u općinama Odžak, Šamac, Domaljevac, Orašje	950.000	12
4.21. Uređenje obale rijeke Bosne od Modriče do ušća u Šamcu i izgradnja biciklističke staze	Priprema studije izvedivosti, izgradnja biciklističke staze i druge sportsko-rekreativne usluge	Desna i lijeva obala rijeke Bosne - od Modriče do ušća u Šamcu	1,000.000	12
4.22. Potencijali ruralnog turizma: Staro naselje Sava	Rekonstrukcija stare naseobine na Savi kao arhetipa koji dočarava autentičnu arhitekturu posavinskih sela	Opština Domaljevac, regija SI BiH	500.000	6
4.23. Uređenje stare tvrđave Rampart iznad Srebrenice	Obnova stare tvrđave iz otomanskog perioda i njeno korištenje kao turističke atrakcije	Srebrenica, regija SI BIH	206.151	4
4.24. Rekonstrukcija i restauracija samostana: "Sveto Trojstvo" Sase	Rekonstrukcija samostana starog preko 100 godina u svrhu razvoja turizma i edukacije	Srebrenica, regija SI BIH	37.656	5
4.25. Rekonstrukcija spomenika palim borcima u 2. svjetskom ratu	Obnova spomenika i uređenje mikro-lokacije kao turističke atrakcije koja ima historijsku vrijednost	Srebrenica, regija SI BIH	-	-

SEKTOR 5: POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

SI regija BiH ima veoma dobre uslove za poljoprivredu i ruralni razvoj, kao što su povoljna klima i hidropotencijali, plodno i nezagađeno tlo, poljoprivredna infrastruktura, npr. navodnjavanje, institucije za poljoprivrednu proizvodnju, veliki broj raspoložive radne snage po konkurentnim i jeftinim cijenama, duga tradicija i iskustvo u poljoprivrednoj proizvodnji, dobar kvalitet određenih proizvoda te prepoznata kompatibilnost i sinergija sa drugim sektorima (turizam, mala i srednja preduzeća-MSP u poljoprivrednoj proizvodnji,...). Velikim dijelom ove prednosti u posljednjih 15 godina nisu bile korištene na odgovarajući način zbog šteta izazvanih ratom, opasnosti od mina koje su razasute u određenim područjima, a tu su i: zahtjevi za velikim investicijama koje prati niska stopa povrata, poljoprivredna imanja i farme malog obima, tehnologije koje su uglavnom stare i izvan upotrebe, slabo provođenje standarda u agrobiznisu, nedostatak inicijativa i finansijske podrške, slab nivo menadžmenta i marketinga koji se koristi za domaću proizvodnju, migracija iz ruralnih područja zbog traženja posla (obrazovani, mladi ljudi), neadekvatno obrazovanje i obuka za poljoprivrednike i menadžere u sektoru agrobiznisa, nizak nivo svijesti potrošača o vrijednosti domaćih proizvoda, nedostatak mreže postojećih institucija i MSP-a u agrobiznisu, itd.

Ključne potrebe za razvoj sektora su: organizirana prodaja poljoprivrednih proizvoda, zaštita domaće

proizvodnje, povoljni krediti i subvencije za registrovane poljoprivredne proizvođače, davanje mogućnosti poljoprivrednicima da stoku i poljoprivredne mašine nabavljaju pod povoljnim uslovima, primjena novih tehnologija i procesa za proizvodnju i pakiranje, pružanje tehničke pomoći u proizvodnji visokokvalitetnih organskih i zdravih proizvoda u koje spadaju i sorte autentične za taj region, certifikacija i standardizacija domaće proizvodnje, modernizacija zadružnog sektora, privlačenje domaćih i stranih investicija za proizvodnju i preradu hrane, resktrukturiranje postojećih kapaciteta u proizvodnim strukturama, obezbjeđenje edukativnih programa, uklanjanje mina sa obradivog zemljišta, uređenje poljoprivredne infrastrukture, saradnja i koordinacija između postojećih agro-institucija,

Ključni izazov u narednih nekoliko godina biće povećanje konkurentnosti i snažna promocija domaćeg tržišta, a što predstavlja najbolji način da se spriječi daljnji enormni uvoz poljoprivrednih proizvoda iz susjednih zemalja. Ovaj proces otežavaju neki faktori koji su izvan kontrole regije, npr.: nedostatak usklađenosti između entitetskih propisa, harmonizacija zakonodavstva BiH sa *acquis-om* EU u sektoru poljoprivrede, neloyalna konkurencija koja je i dalje prisutna, nepovoljna carinska politika, itd.

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
5.1. Osnovno rješenje za vodovod za bazen rijeke Tolise (projektna dokumentacija)	Skraćeni prikaz efekata izgradnje vodovodnih sistema za kontrolu poplava i snabdijevanje vodom susjednih područja u bazenu rijeke Tolise	Općine: Modriča, Doboj, Gradačac	274.500	24
5.2. Osnivanje regionalnog repro-centra za uzgoj stoke	Provođenje odabira genetskog potencijala u stočarstvu, uzgoj stoke na partnerskim 'farmama' i prodaja na tržištu	Ekonomska regija Sjeveroistočna BiH	850.000	24
5.3. Uspostavljanje savjetodavne službe za sektor poljoprivrede radi poboljšanja i povećanja poljoprivredne proizvodnje u centralnoj Posavini	Obezbjeđenje savjetodavnih usluga poljoprivrednicima: meteorološka prognoza, obrazovanje na temu eksperimentalnih oblasti i staklenika, umrežavanje u radi transfera znanja sa fakulteta i instituta te institucija, a u vezi sa davanjem subvencija poljoprivrednicima	Poduzetničko-razvojne zone Šamac, Modriča, Žabar, Pelagićevo	300.000	12
5.4. Opremanje laboratorije u Orašju za kontrolu kvaliteta tla u području Posavine	Analiza kvaliteta zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju kako bi se spriječili gubici u pogledu sastojaka tla zbog upotrebe neodgovarajućih vještačkih gnojiva	Općina Orašje, pokriva potrebe bosanske Posavine	10.000	3
5.5. Osnivanje rasadnika sa sadnicama domaćih sorti sadnica jabuka, krušaka i trešanja	Sadnja voćnjaka s domaćim sortama voća na privatnim farmama s ciljem da se genetski tipovi domaće jabuke, kruške i trešnje zaštite od nestanka. Omogućavanje organske proizvodnje zdrave hrane i priprema iste za obradu i certifikaciju u narednim fazama	Ekonomska regija Sjeveroistočna BiH	500.000	24

SEKTOR 5: POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
5.6. Centar za certifikaciju poljoprivrednih proizvoda	Osnivanje Centra za obezbjeđenje certifikacije domaćeg kvaliteta i EU standardizacije za domaće poljoprivredne proizvode, čime će se omogućiti njihov lakši pristup domaćem i stranim tržištima	Ekonomiska regija Sjeveroistočna BiH	250.000	24
5.7. Intenziviranje i organiziranje otkupa mlijeka u područjima opština Petrovo, Lukavac i Doboj	Nabavka vozila za transport mlijeka za Petrovo u 1. fazi, te za Lukavac i Doboj u 2. fazi projekta: nastavak projekta koji je već implementiran u Petrovu (5 otkupnih stanica)	Opštine Petrovo, Lukavac, Doboj	156.000	6
5.8. Razvoj agro-turizma	Edukacija 300 izabranih tradicionalnih proizvođača poljoprivrednih proizvoda kako bi se osposobili za pružanje ponude smještaja i drugih turističkih usluga u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i agro-turizma regije Toskana	Opštine: Doboj Istok, Petrovo, Gračanica, Modriča, Pelagićevo, (Vasiljevo i Koraj)	600.000	15
5.9. Kampanja za integraciju poljoprivrede regije SI BiH u tržište EU	Edukacija i podizanje svijesti poljoprivrednih proizvođača u vezi sa zakonodavstvom EU i standardima u oblasti poljoprivrede	Regija SI BiH	360.000	12
5.10. Uređenje kanala riječnog korita Tolise	Raščišćavanje vegetacije, iskopavanje blata iz riječnog korita, kao i izgradnja drenažnih cijevi - kao načina odbrane od poplava (14.490 m) da bi se zaštitila poljoprivredna dobra	Općine Orašje, Šamac i Domaljevac - Šamac	800.000	8
5.11. Čišćenje sistema sekundarnih kanala	Kupovina neophodne opreme i čišćenje sekundarnih kanala namijenjenih za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od stajaće vode	Opštine Bosanski Brod, Odžak, Vukosavlje, Šamac	500.000	6
5.12. Sanacija zaštitnog nasipa na rijeci Sava, sekcija Orašje-Draganovci	Sanacija nasipa za odbranu od poplava (1.514 m) namijenjenog za zaštitu ljudi, njihove imovine, a naročito poljoprivrednih nasada	Općine Orašje, Domaljevac, Domaljevac-Šamac, BD BiH	700.000	6
5.13. Osnivanje novih rasadnika sa sadnicama koštunjavog i bobičastog voća	Podizanje 100.000 m ² rasadnika za svaku opštinu, zasnovanih na modernoj tehnologiji, za koje je organizovana podrška u vidu otkupa sveukupnih zaliha	Opštine Čelić, Lopare, Koraj, Bijeljina	170.000	12
5.14. Pomoć u izgradnji kapaciteta za uzgajivače sitne i krupne stoke u području bosanske Posavine i SI BiH	Rekonstrukcija mini i velikih farmi za uzgoj stoke te pružanje podrške farmerima kako bi postali dio lanca snadbijevanja	Općine bosanske Posavine i regije SI BiH	500.000	6
5.15. Mašinski krugovi za male mehaničke alate	Uspostavljanje 5-6 mašinskih krugova u svakoj općini s namjenom da se podrži razvoj proizvodnje u staklenicima, u drugim zaštićenim prostorima te na poljoprivrednim dobrima malog obima	Općine Bosanski Brod, Odžak, Vukosavlje	400.000	12

SEKTOR 5: POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ

Naziv projekta	Kratki opis	Lokacija/e	Vrijednost (KM)	Trajanje (mjeseci)
5.16. Proizvodnja, otkup i transport mlijeka	Osnivanje otkupnih stanica, uz obezbjeđenje vozila za transport mlijeka, te nabavku dodatnog broja grla stoke za farmere	Opštine i udruženja za agro-biznis podregije Birač	250.000	6
5.17. Program investicija za rekonstrukciju pristupne cestovne infrastrukture za Petrovo i Osmaćko polje, te čišćenje sekcija riječnog korita u: Spreči, Sajtovića rijeci, Mramorku i Papraćskoj	Rekonstrukcija cesta kako bi se površina od 1,500.000 m ² poljoprivrednog zemljišta učinila dostupnom, te čišćenje riječnih korita kako bi se zaštitilo poljoprivredno tlo od poplava, s ciljem povećanja poljoprivredne proizvodnje u ovom dijelu regiona	Opštine Osmaci i Šekovići	156.017	2
5.18. Centar regionalnih resursa za unapređivanje poljoprivredne proizvodnje u zaštićenom prostoru	Postavljanje staklenika za eksperimentalnu proizvodnju povrća u zaštićenim prostorima	Regija SI BiH	350.000	24
5.19. Garantni fond za poljoprivredne proizvođače i obrađivače	Uspostavljanje Kreditno-garantnog fonda kojim će se pružati finansijska podrška poljoprivrednim proizvođačima tako što će im se davati povoljni krediti uz niske kamatne stope	Općine u regiji SI BiH	196.000	12
5.20. Centar za inovacije, transfer znanja i tehnologije za poljoprivrednu proizvodnju i preradu	Osnivanje 3 centra u regiji s ciljem pružanja edukacije za specijalizirane poljoprivredne proizvođače i prerađivače kako bi se na efikasniji način koristili ljudski potencijali i prirodni resursi	Regija SI BiH	300.000	12
5.21. Studija izvodljivosti za proizvodnju organske hrane	Ocjena kvantiteta i kvaliteta zemljišta pogodnog za organsku proizvodnju, te najava glavnih pravaca razvoja u ovom sektoru poljoprivrede	Općine bosanske Posavine	250.000	12
5.22. Sistem rotacionih prskalica za polja na poljoprivrednim zemljištima u područjima općina bosanske Posavine	Priprema studije za sistem rotacionih prskalica na poljoprivrednim zemljištima koja se koriste za uzgoj povrća koji se zasniva na intenzivnom korištenju rada	Općine Orašje, Šamac, Domaljevac-Šamac, BD BiH	200.000	12
5.23. Uspostavljanje dokumentacijske baze podataka o poljoprivrednim resursima podregije Posavina	Uspostava baze podataka o poljoprivrednim resursima u skladu sa važećim entitetskim zakonodavstvom i provođenje neophodne analize kako bi se omogućilo profitabilnije korištenje resursa	Podregija Posavina: Odžak, Modriča, Vukosavlje, Šamac, Domaljevac, Orašje	800.000	6
5.24. Centar za proizvodnju i edukaciju u oblasti uzgajanja u staklenicima	Osnivanje centra za stručno kvalificiranje poljoprivrednih proizvođača i učenika Srednje poljoprivredne škole, koje se zasniva na rezultatima koji su do sada postignuti u okviru zajedničkih projekata sa NVO BOSPER	Općine podregije Posavina u SI BiH	450.000	36
5.25. Proizvodna linija za preradu mlijeka	Izgradnja pogona za preradu mlijeka (upravljalo bi udruženje farmera) čime će se omogućiti otkup cjelokupne količine mlijeka koja se proizvodi u 3 općine, te intenzivirati proizvodnja mlijeka putem povećanja broja farmi	Bosanski Brod, Odžak, Vukosavlje	2,000.000	12

MEĐUSEKTORALNI PROJEKTI

Projekti	Sektori				
	MSP 1	Ljud.Potenc. 2	Infrastr. 3	Turizam 4	Poljopr. 5
1.1 Strateško jačanje i umrežavanje zona za razvoj poduzetništva u regiji	X		X		
1.9 Slobodna industrijska zona	X		X		
1.11 Analiza načina korištenja koridora 5C za ekonomski razvoj Posavine	X		X		
1.12 Podrška razvoju strukturalnih kapaciteta: RPC Tuzla - Inkubator Lipnica	X		X		
1.13 Osnivanje i opremanje slobodne zone u Domaljevcu - Šamcu	X		X		
1.15 Nastavak opremanja zona poduzetništva B1, B2 Orašje i povezivanje njihovog poslovanja sa zonama iz okruženja	X		X		
1.16 Studija izvedivosti: Priprema i stvaranje infrastrukturnih preduslova za poslovno-poduzetničke zone na području općine	X		X		
2.3 Podrška MSP putem transfera "Know How" i stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja	X	X			
3.7 Razminiravanje u industrijskim zonama	X		X		
3.9 Međunarodni aerodrom Tuzla i industrijska (poslovna) zona	X		X		
4.3 "3J" - Journey, Junction, Job (Putovanje, povezivanje, posao)		X		X	
4.6 Razvoj riječnih i jezerskih sportova: lov, jedrenje i sportski turizam			X	X	

MEĐUSEKTORALNI PROJEKTI

Projekti	Sektori				
	MSP 1	Ljud.Potenc. 2	Infrastr. 3	Turizam 4	Poljopr. 5
4.15 Sport-rekreacija-zdravlje pješaćenje: Banja Guber		X		X	
4.19 Razvoj turističkih kapaciteta na termalnim izvorima u Domaljevcu			X	X	X
4.20 Uređenje desne obale rijeke Save			X	X	
4.21 Uređenje obale rijeke Bosne od Modriče do ušća rijeke u Šamcu i izgradnja biciklističke staze			X	X	
4.22 Potencijali ruralnog turizma: Staro naselje Sava				X	X
5.1 Osnovno rješenje za vodovod za bazen rijeke Tolise (projektna dokumentacija)			X		X
5.8 Razvoj agro-turizma				X	X
5.10 Uređenje kanala riječnog korita Tolise			X		X
5.12 Sanacija zaštitnog nasipa na rijeci Sava, sekcija Orašje-Draganovci	X		X		X
5.17 Program investicija za rekonstrukciju pristupne cestovne infrastrukture za općine Petrovo i Osmačko polje, te čišćenje sekcija riječnog korita u: Spreči, Sajtovića rijeci, Mramorku i Papračski			X		X
5.20 Centar za inovacije, transfer znanja i tehnologije za poljoprivrednu proizvodnju i preradu		X			X
5.24 Centar za proizvodnju i edukaciju u oblasti uzgajanja u staklenicima		X			X

MEĐUREGIONALNI PROJEKTI

Projekti:	Uključene regije:
1.2 Klasterska grupa Beyler - "Mogućnosti za izvoz namještaja za opremanje hotela i odmarališta u Hrvatskoj", u okviru Programa za one MSP koji su proizvođači namještaja, a koji je pokrenulo Udruženje poduzetnika	SI BiH, SZ BiH i Centralna BiH
2.2 Osnivanje Instituta za zavarivanje u Tuzli	Čitava BiH
4.6 Razvoj riječnih i jezerskih sportova: lov- jedrenje i sportski turizam	SI BiH, susjedna regija u Srbiji (projekat ima dimenziju prekogranične saradnje)
5.1 Osnovno rješenje za vodovod za bazen rijeke Tolise (projektna dokumentacija)	SI BiH i SZ BiH
5.7 Intenziviranje i organiziranje otkupa mlijeka u područjima općina Petrovo, Lukavac i Doboj	SI BiH i SZ BiH

PROJEKTI KOJI SU PREDUSLOV ZA IMPLEMENTACIJU DRUGIH PROJEKATA

Projekti u ovom programskom okviru su ili nezavisni ili nadopunjuju jedni druge. Projekti iz sektora s različitim prioritetom također mogu jedni druge nadopunjavati. Komplementarnosti će pojačati saradnju i partnerstvo među sudionicima u toku pripreme i implementacije projekata, a to je faktor koji posebno čini dodanu vrijednost.

POTPUNI DOKUMENT REVIDIRANE LISTE PROJEKATA, KOJI UKLJUČUJE KRATKE OPISE PROJEKATA (PROJECT FICHES), ZAJEDNO SA ORIGINALNOM STRATEGIJOM REGIONALNOG EKONOMSKOG RAZVOJA 2004-2007, KOJU OVAJ DOKUMENT NADOPUNJUJE, NALAZE SE NA WEB STRANICI: **www.nerda.ba**

ORIGINALNI DOKUMENT STRATEGIJE I REVIDIRANA LISTA PROJEKATA IZRAĐENI SU UZ PODRŠKU EVROPSKE UNIJE.

Ova publikacija je finansirana od strane EU i njen sadržaj je isključiva odgovornost ugovarača te se, ni na koji način, ne može smatrati odrazom stavova Evropske unije

AKTIVNOSTI ZA REGIONALNI I RAZVOJ PREDUZEĆA

M.M.Bašeskije 6/III, 71 000 Sarajevo, BiH
Tel.: +387 33 267 830; Fax: +387 33 267 101
E-mail: eured@eured-sme-bih.org

Podrška EU malim i srednjim preduzećima i
regionalnom ekonomskom razvoju u BiH
Ovaj projekat finansira
Evropska unija